

Kádár József Diplomája

Ez apám, Kádár József diplomája. Ez még valódi pergamen. Ezen lógott egy nagy pecsét is, nem tudom, hova lett, az eltűnt.

Apám Debrecenben járt elemibe, zsidó elemi iskolába természetesen. És ott járt gimnáziumba, oda már az unokatestvérrel együtt jártak. A debreceni zsidó gimnáziumban érettségiztek, és aztán együtt iratkoztak be a budapesti orvosi egyetemre [Kádár Pál apja 1890-ben született, tehát kb. 1900 és 1908 között járt gimnáziumba. A debreceni zsidó gimnáziumot azonban majd csak 1921-ben alapították. -- A szerk.]. Ő a gimnáziumban elég jó tanuló volt. Nagyon jóképű, csinos fiú volt, úgyhogy voltak kalandjai. Akkor már nem volt vallásos. Sok haverja volt, teljesen vegyesek, nem volt olyan, hogy azért, mert zsidó, azért nem haverkodtak vele, pláne a Kishegyesi úti srácok, akikkel együtt nőtt föl.

Aztán beiratkoztak az egyetemre. A szülők ebben támogatták őket. Azt gondolták, hogy miután unokatestvérek, akkor egy egyetemre menjenek, és lakjanak együtt. Ez praktikus szempontból volt fontos, mert olcsóbb volt a lakás is és a kosztoltatásuk is. Ha otthonról küldtek csomagokat, akkor azt nem kellett külön ennek, külön annak, együtt megkapták a csomagjukat is. Lajos, az unokatestvér -- azt hiszem -- szorgalmasabb volt, kitűnően gyorsírt, és az egyetemen a tanulás egyik módja az volt, hogy a Lajos bácsi gyorsírással írta az előadásokat, s akkor otthon felolvasta gyorsírásból az előadást, amit az apám lejegyzett rendes írással, tehát átvették az anyagot együtt gyakorlatilag kétszer. Meghatározó barát tulajdonképpen ez az unokatestvér volt. Ővele aztán később is megvolt kapcsolat, mert az orvosi munkájuk közben is volt kapcsolat.

Amikor végzett, el kellett eldönteni, hogy ki hova. Az apámnak megvolt a menyasszonya, és megvolt a célja, hogy megházasodik, tehát rögtön olyan állást akart szerezni, ahol fix fizetést kap, amiből a családot is el tudja tartani. Miután szociális érzékű ember volt, a felkínált állások közül kiválasztotta, azt hiszem, a legnehezebbet. Szatmár megyének a keleti részén volt ez a Vállaj,

Mérk, akkor még Csanálos is és egy óriási tanyavilág, ezek mind Károlyi-birtokok voltak.

Apám kiválasztotta azt a körzetet, amelyik tele volt közegészségügyi problémákkal. Meg is kapta. Kapott lehetőséget arra, hogy a tanulmányait kiegészítse olyan ismeretekkel, amelyek ebben a körzetben különös gondot jelentettek, úgyhogy ő szülészettől, nőgyógyászatból és gyermekgyógyászatból két plusz félévet tanult már a végzés után, mert a gyermekhalandóság meg a gyermekági halál volt az egyik legnagyobb probléma a vidéken. Mire ezt a tanfolyamot elvégezte, kitört a világháború. Mint végzett orvost azonnal bevonultatták a hadseregbe, bekerült a 12-es huszárezredbe. Végigszolgált az első világháborút. Fogságba esett Olaszországban, és onnan került aztán haza, és akkor foglalta el az állást Vállajon. Ez 1919-ben volt.